

ства, оказать на них эмоциональное воздействие, призвать к определенным действиям. Исходя из целей заключительной части проповеди, проповедники используют целый ряд синтактико-стилистических приемов.

Чтобы придать заключению обобщающий характер, суммировать вышесказанное и вывести вывод по основной идее проповеди, проповедники чаще всего используют параллельные синтаксические конструкции, таким образом как бы называя вышеперечисленные в основной части положения проповеди, при этом придавая им смысловую и экспрессивную насыщенность. Примером такого заключения может служить заключительная часть пасхальной проповеди Архиепископа Кентерберийского Р. Вильямса, в которой активно используются частично параллельные конструкции:

And so we follow Jesus, 'justified' by his gift of love alone. We pray and trust that he will, bit by bit, deliver us from evil, inside as well as outside. We turn our eyes away from the seductive image of a righteous, settled soul with nothing more to learn or to repent. We keep our eyes on Jesus and follow his gaze – towards the Father's heart. We stop clinging, stop demanding that God will serve our need to be in the right. We make our mistakes and we own them. We are justified by faith, as we resolve to follow the risen Jesus into the unknown depths of God's life; and if we can begin to live out such a faith in the resurrection, we shall, with Mary, prompt others to come and ponder the empty tomb and take the first steps on Jesus's path.

Для того, чтобы не только оказать эмоциональное воздействие на слушающих, но и призвать их к определенным действиям, проповедники в заключительной части своей речи чаще всего используют повелительные конструкции от первого лица множественного числа. Такое окончание проповеди несет на себе не только призывную функцию, но и функцию общехристианского объединения:

So, let us begin to think in terms of action: we are what we do. Just as Christ was what He did. He was – and was known to be – the Son of God because He did what God does: He was merciful. Let us learn to be merciful, to forgive.

На основании вышеизложенного приходим к следующим выводам:

– Для выполнения коммуникативной задачи каждой из частей проповеди проповедники используют определенный набор формальных языковых средств, в частности, средства экспрессивного синтаксиса;

– Для *вводной части* проповеди, преследующей своей целью привлечение внимания аудитории и обеспечение ее предварительного понимания и сочувствия, характерно использование различного рода повторов (в основном, анафорических и рамочных), вопросительных конструкций (большой частью, в альтернативной проповеди) и восклицательных конструкций (в основном, в традиционных праздничных проповедях).

– *Основная часть* проповеди, включающая в себя наррацию и трактовку, характеризуется большим по сравнению с введением разнообразием стилистических приемов. Для *наррации* наиболее характерными являются повторы, эллиптические конструкции, полисиндетон. В *трактовке* к наиболее частотным формальным средствам реализации логических отношений между пропозициями следует отнести параллельные синтаксические конструкции, способствующие достижению логической связности текста. Необходимо отметить, что, рассматривая основной текст проповеди, нельзя говорить о линейном следовании *трактовки* вслед за *наррацией*, так как в описание событий может быть включено рассуждение о них, а трактовка, в свою очередь, может сопровождаться повествованием для достижения большей наглядности и подкрепления аргументации с помощью фактов.

– *Заключительная часть*, призванная, с одной стороны, суммировать вышесказанное, а с другой – вызвать эмоциональный отклик у слушателей и призвать их к определенным действиям, характеризуется наиболее частым использованием параллельных конструкций для достижения первой цели и восклицательных и повелительных конструкций I лица множественного числа – для осуществления воздействия.

Перспективу данного исследования видим в сравнении семантико-синтаксической организации традиционной англиканской проповеди и проповеди альтернативной.

Литература:

1. Аристотель. Риторика / Аристотель // Античные риторика. – М. : Мысль, 1978. – С. 15 – 166.
2. Тарасова И. П. Концептуальные основы исследования общения / И. П. Тарасова. – М. : АН СССР, Ин-т яз-ния, 1990. – 117 с.

УДК 811.161.2'373

М. В. Бойчук, В. М. Бойчук,

Національна академія внутрішніх справ, факультет № 3, м. Івано-Франківськ

КОМПОЗИЦІЯ ТА ЮКСТАПОЗИЦІЯ ЯК ЗАСІБ НОМІНАЦІЇ В ЗАГОЛОВКАХ ПЕРІОДИЧНИХ ІНТЕРНЕТ-ВИДАНЬ

У статті проаналізовано одиниці монолексемної організації (композиції, юкстапозиції) як інновації у заголовковому комплексі, визначено граматичні параметри компонентів, продуктивні моделі.

Ключові слова: заголовок, неологізм, композит, юкстапозит, лексеми-компоненти.

COMPOSITION AND JUXTAPOSITION AS A MEANS OF NOMINATION IN PERIODICAL ONLINE EDITIONS

Language of press has a number of characteristic features defined by its creative nature and determinative functions. The language itself stands for the sphere or research field of constant search of new means for readers' persuasion and influence creating, in this way, vast possibilities for appearing new words – neologisms – of different structure and semantics. Neologism as a new lexical unit is a linguistic sign of certain concept determined by cognitive structure of native speaker. Formally it can be presented as a single compound word (composites, juxtaposites) or a phrase, which is an analytical morpheme.

This article deals with the units of monolexemic organization (composites, juxtaposites) as innovations functioning in the headings of online editions, reveals the complex mechanism of productive derivative models and the linguistic nature of different motivations.

The objective and attributive relations between the components of innovative composites are being analyzed, along with the origin (Ukrainian or foreign) and semantic structure (figures, proper or common names representing the first or second element of neologism) of constituent parts of juxtaposites in the headings of periodical online editions. The grammatical parameters of their components and productive models are also defined. Linguistic analysis reveals that nouns are most often used as components of monolexemic innovative units.

Keywords: heading, neologism, composite, juxtaposite, lexemes-components.

КОМПОЗИЦІЯ И ЮКСТАПОЗИЦІЯ КАК СРЕДСТВО НОМИНАЦИИ В ЗАГЛАВИЯХ ПЕРИОДИЧЕСКИХ ИНТЕРНЕТ-ИЗДАНИЙ

В статті проаналізовані одиниці монолексемної організації (композиції, юкстапозиції) як інновації в заголовках комплексів, визначені граматичні параметри компонентів, продуктивні моделі.

Ключевые слова: заглавие, неологизм, композит, юкстапозит, лексема-компоненты.

Мова преси має низку своїх характерних ознак, детермінованих її функціональним призначенням. Вона функціонує як сфера постійного пошуку нових засобів переконання читацької аудиторії і впливу на неї, що автоматично перетворює її на сприятливу стихію для постійної появи інновацій. Часто неологізми з'являються як назви нового поняття, що виникає у результаті об'єднання кількох (найчастіше двох) відомих понять. Таке об'єднання може відбуватися у межах одного слова або словосполучення. У першому випадку виникає складне слово (композит, юкстапозит). У другому – аналітична нотема. Актуальність дослідження питань морфологічного словотворення засвідчують праці К. Брігікової, Г. Віняр, С. Карпіловської, Н. Клименко, О. Медведь, В. Нагель, О. Стишова та ін. *Мета статті* – проаналізувати новотвори-композити та юкстапозити в заголовках періодичних інтернет-видань, виявити продуктивні творчі моделі, а також з'ясувати їх мотиваційну історію. *Об'єктом дослідження* обрано одиниці монолексемної організації (композити, юкстапозити) у заголовках періодичних інтернет-видань.

Поняття «композит» має вузьке і широке тлумачення в лінгвістиці. Якщо про композити говорити вузько, то їх варто розуміти як похідні складні слова, утворені шляхом основокладання. Якщо ж їх розглядати широко, то ними слід вважати складні слова, сформовані двома або кількома словами, основами чи коренями, що об'єднані в одну лексичну одиницю, яка має формально-граматичні і семантичні ознаки окремого слова [4].

Складні слова – перехідний тип одиниць від монолексемних до полілексемних. З погляду форми вони демонструють цільноформленість: (цілісне написання разом або через дефіс), одержують новий граматичний статус, здебільшого незалежний від граматичних параметрів твірних слів або стрижневого у граматичному плані слова базового словосполучення; один головний наголос, а іноді – й новий морфонологічний вигляд [5, с. 560-561]. Факт поєднання в межах одного слова двох різних компонентів, що мають своє самостійне значення, дає змогу втілити в «єдиній словесній формі багатий зміст, передати нове складне значення» [3, с. 43].

Серед аналізованого матеріалу виявлено практично лише іменники. Такі композити «відзначаються змістовною цілісністю, а їх компоненти доповнюють один одного й разом набувають нової семантики, в основному зрозумілої й без контексту» [6, с. 11].

Композиції формуються на базі словосполучень, де відношення між компонентами: а) об'єктні: *кнопкодав* (УП, 24.03.05; ФП, 12.05.11) (<давити кнопки), *плямोजер* (УП, 05.06.02) (<жертви плями); б) атрибутивні: *нашоукраїнець* (УП, 24.11.10) (<наша Україна).

Для формування ряду складних неологізмів використовуються усталені СТ, за якими творяться композиції: *прем'єрзнавство* (УП, 11.05.04), *Ментозрад* (УП, 20.12.01), *оскароносець* (УП, 26.02.08), *задометрія* (УП, 18.02.09). Водночас деякі неологізми конструюються із запозичених компонентів: *олігархолод* (УП, 06.01.09; ПП, 06.01.09).

Композиції творяться шляхом: а) чистого основокладання: *моводемократія* (УП, 10.11.06), *націотворення* (УП, 02.02.05), *блосфера* (ТК, 17.12.10); б) основокладання з матеріально вираженим суфіксом: *словобуддя* (УП, 25.02.08), *багатоВікторність* (УП, 24.06.04); в) основокладання з нульовим суфіксом: *кадротрус* (УП, 02.06.11), *зривнопад* (УП, 15.08.06), *хохломор* (УП, 03.04.08).

Активним дериваційним компонентом стала основа прізвища Президента Л. Кучми. Причому вона може вживатися як у композиціях (*кучмократія* (УП, 19.01.04), *кучмовоз* (УП, 01.05.04), так і в юкстапозитах: *Кучмастар* (*Київстар*) (УП, 10.07.02), *Кучма-лайт* (І-Р, 15.08.10).

Інший тип складних слів – це юкстапозити. Такі одиниці утворюються «шляхом складання слів (наче – неначе – неначеб – неначебо, альфа-проміння, вічнозелений, так-сяк) або слівформ (насамперед, жалюгідний)» [2, с. 742]. Серед обстеженого матеріалу виявлено тільки юкстапозити-іменники. Варто зазначити, що в сучасній українській мові субстантивні юкстапозити виступають як семантично й граматично самостійний, повнозначний клас слів, що виконує номінаційну функцію [1, с. 18]. Дослідник новітньої лексики ЗМІ О. Стишов констатує інтенсивне кількісне зростання іменників-інновацій, сформованих шляхом юкстапозитів [7, с. 150]. Ця ж тенденція простежується і в заголовках інтернет-видань.

Певна частина аналізованих одиниць уже стали загальномовними неологізмами або стають ними: *ліс-кружляк* (СГП, 14.02.11), *cookies-шпигун* (ІБ, 26.05.11), *таксі-гелікоптер* (ЕХО, 12.04.11), *солдат-контрактник* (РВ, 09.09.10), *директор-розпорядник* (УП, 25.04.01). Деякі юкстапозити – назви новітніх підприємств – формуються за специфічними моделями (вплив англійської мови): *«Еліта-центр»* (ЛП, 11.10.08), *«Капітал-Донецьк»* (УП, 24.10.06).

При формуванні досліджуваних одиниць поєднуються різні за походженням лексеми. Можна виділити три типи таких утворень, які складаються з: а) питомих українських компонентів: *наречена-втікачка* (УП, 14.09.09), *зrabіжник-жайвір* (РВ, 17.08.10); б) запозичених компонентів: *шахіст-комбінатор* (ІБ, 19.08.09), *боксер-стоматолог* (УП, 05.09.06), *спікер-терорист* (УП, 05.10.06), *байк-кемпінг* (СГП, 16.06.11); в) із питомих українських і запозичених компонентів: *загадка-воляж* (УП, 30.03.11), *Янукович полетів до Москви на дружній саміт-вечерю* (УП, 08.05.10), *українець-автомобіліст* (УП, 17.10.07), *красуня-Побєда* (УП, 05.04.10).

Виявлено випадки (рідкісні), коли другий складник має розчленовану будову, створюється певна гібридна конструкція: *прем'єр-кремезні плечі* – «В. Ющенко» (УП, 12.01.01), *Інтернет-Асоціація України* (УП, 05.11.01).

Частина юкстапозитів має парафразитичний характер: *«орел»-втікач* – «екс-мер Одеси Р. Боделан» (УП, 07.04.10), *суддя-«колядник»* – «І. Зварич» (УП, 18.12.09), *Вітя-Контрасигнація* – «В. Янукович» (УП, 21.09.06), *Паішка-Америка* – «П. Лазаренко» (УП, 23.02.01), *Олесик-Телесик* – «О. Довгий» (УП, 10.10.06), *Курочкін-Шмурочкін* – «М. Курочкін» (УП, 25.09.06). Як і в перифразах, у складі таких одиниць наявний конотативний складник, причому різноманітної семантичної і функціональної природи: *митар-стукач* – «М. Азаров» (УП, 24.04.01), *країни-ізгої* – «Ірак, Ангола, Сьєрра-Леоне, Лібєрія» (УП, 21.10.02), *будинок-фантом* – «будинок, де мешкає Ю. Тимошенко» (УП, 12.07.07), *держжава-мутант* – «Україна» (УП, 23.04.08), *Юля-бляка* (УП, 04.04.09), *забіяка-«отелло»* (РВ, 07.07.10), *блогер-піоривник* (УЗІ, 03.02.11), *фан-хуліган* (ЛП, 03.12.09), *фанатик-смертник* (УП, 07.11.01).

Образність таких перифразитичних юкстапозитів така сама, як це відбувається при перефразуванні. Створюються аналізовані одиниці шляхом зіткнення невалентних компонентів: *олігарх-футболіст* – «Г. Суркіс» (УП, 25.08.01), *клон-прем'єр* – «про схожість вбрання В. Ющенка із вбранням прем'єра Великобританії Г. Брауна» (УП, TableID, 16.05.08), *баба-кін*

– «*травесті-діва Моцарто*» (УП, Tablo ID, 09.02.11), *куми-археологи*» (УЗІ, 15.03.11), *сніговик-політик* (УД, 29.12.10). Мотиваційна історія деяких юкстапозитів досить неоднозначна і наділена складнопрочитуваною образністю. Так, цуєня йоркширського тер'єра, що супроводжувало Ю. Тимошенко на Харківський завод ім. Малишева, де й отримало прізвисько *Булат* – на честь танка вітчизняного виробництва, у заголовку було назване *танк-тер'єром* (УП Tablo ID, 08.12.08).

Найчастіше граматичні параметри компонентів збігаються. Однак буває й інакше: *місто-мільйонник* (І-Р, 09.05.11). Зрідка залучаються субстантивовані одиниці: «*Підрахуй-Ківалов*» (УП, 29.04.11) або із семантикою суб'єктивної оцінки: *дитинка-сиротинка* (УП, 08.12.08). На нашу думку, остання одиниця утворена під впливом українського фольклору.

До процесів юкстапозиції можуть залучатися і власні назви: *Гроч-вигнанець*» (УП, 02.03.09), *Кінах-оптиміст* (УП, 25.05.01), *Ющенко-ринковик* (УП, 06.06.01), *ципа-Скрипка, кролик-Притула* (УП, TabloID, 22.04.2011). Зрідка власними назвами є обидва складники: *Черновецький-Шварценеггер* (УП, 24.11.07).

Компоненти юкстапозитів об'єднуються за двома типами зв'язку: а) незалежним (сурядного характеру), компоненти рівноправні (таких – менше): *Луценко-Кириленко* (УП, 15.10.07; 16.12.07), *Мороз-Янукович* (УП, 26.10.07), *тимошенки-клички* (УП, 23.11.06) і б) залежним (підрядного характеру), компоненти нерівноправні (апозитивна модель, коли один компонент конкретизується іншим, або ж відбувається взаємна конкретизація) [1, с. 18]: *батьки-нелюди* (ЛП, 11.11.10), *масони-антикучмісти* (УП, 10.04.01), *човен-дракон* (ВЕ, 06.06.11).

Найчастіше другий компонент здійснює характеристизацію: *освітнянин-педофіл* (УЗІ, 11.01.11), *юрист-романтик* (УП, 15.04.11), *дівчина-Дюймовочка*» (УП, Tablo ID, 12.05.11). Рідше він виступає як кваліфікатор: *міліціонер-чоловік* (УЗІ, 15.12.10), *тренер-особистість*» (ЛП, 27.06.09), *шефи-міліціонери* (РВ, 15.03.11). Особливо виразно кваліфікаційна функція другого компонента виявляється під час протиставлення в одному тексті: *Янукович-опозиціонер проти Януковича-прем'єр-міністра* (УП, 27.10.06).

Опиняючись у структурі юкстапозита, один із компонентів може метафоризуватися: *дог-вихователь* (Д, 12.05.11), *суддя-колядник*» (УП, 18.12.09).

Повторюваність юкстапозитних компонентів дає підстави говорити про певні СТ, де початковий чи кінцевий складник вносить до утворюваного складного слова ту саму семантику, функціонально наближаючись до афіксальної морфеми: *стоматолог-хабарник* (ЛП, 18.01.11), *міліціонер-хабарник* (ЛП, 26.06.08; СІП, 26.01.11), *адвокат-хабарник* (СІП, 21.06.11); *горе-перевізник* (ЛП, 23.06.11), *горе-мати* (ЛП, 24.02.09), *горе-бюджет* (УП, 20.09.06).

До процесів юкстапозиції активно залучаються лексеми-компоненти, що називають об'єкти, які відображають характерні ознаки сучасного життя. Продуктивність демонструють в основному компоненти-етранжизми: а) *депутат-депутат-регіонал* (УП, 24.02.09; 04.01.10), *депутати-самогубці*» (УП, 18.06.07), *депутат-кнопкодав* (УП, 01.06.07). Однак (значно рідше) цей складник займає постпозицію: *Мороз-депутат* (УП, 29.08.07); б) *Інтернет-Інтернет-користувач* (ІБ, 01.03.10), *інтернет-видання* (УП, 31.10.01), *Інтернет-сектор* (ВЕ, 20.05.11), *Інтернетмагнати* (УП, 19.07.05), *інтернет-сайт* (УЗІ, 11.12.10), *інтернет-шахрай* (СІП, 14.02.11); в) *медіа-медіа-закон* (УП, 03.12.09), *МедіаДім* (УП, 30.10.07), *медіабайєр* (УП, 06.11.07), *медіа-імперія* (УП, 27.06.08); г) *бізнес-бізнес-мислення* (Д, 19.05.11), *бізнес-корсар* (УП, 23.10.06), *бізнес-тасмачка* (ДУ, 25.05.11), *бізнес-кола* (ВЕ, 20.03.11); г) *мільйонер-хакер-мільйонер* (УП, 14.09.01); д) *регіонал-регіонал-сумісник* (ФП, 19.05.11), *митрополит-регіонал* (УП, 14.05.11); е) *міністр-міністр-агітатор* (УП, 14.06.06), «*міністр-повертимо*» (УП, 07.08.07), *міністр-християнин* (УЗІ, 02.03.11); ж) *президент-президент-янгол* (УП, 27.06.03), *президент-реформатор* (УП, 10.02.06); з) *пенсіонер-жебрак-пенсіонер* (УП, 03.04.11), *пенсіонер-гімнаст* (УП, 01.12.06); и) *партія-партія-примара* (УІБ, 13.01.11); к) *заробітчанин-заробітчанин-нелегал* (УП, 26.07.07); л) *примара-пам'ятник-примара* (УП, 23.05.01).

Низці виявлених моделей свій дериваційний потенціал у заголовках інтернет-видань реалізувати ще належить: *Pig-парад* (УП, 13.05.11), *New-Donetsk* (УП, 12.04.10), *комікс-бум* (УП, 26.11.08), *ерзац-реформи* (УП, 17.01.08), *актор-оскарносець*» (УП, 14.11.06), *брат-східняк* (УП, 01.08.07), *автомобіль-мрія* (УП, 24.10.01), *хлопчик-магніт* (ВЕ, 16.05.11), *хірург-тризубівець*» (С, 27.01.11), «*декларация-пустушка*» (УП, 20.04.11), *радар-фен* (УП, 02.05.10), *фітнес-прокол* (УП, 13.03.08) тощо.

Та сама лексема може займати в юкстапозитах як ініціальну, так і фінальну позицію, що визначається номінативно-зображальними інтенціями носія мови: *шахрай-роботодавці* (ЛП, 24.11.09) – *мульти-мільйонер-шахрай* (УП, 01.12.06); *терорист-камікадзе* (УП, 15.09.01) – *спікер-терорист* (УП, 05.10.06).

У процесах юкстапозиції аналізованого типу беруть активну участь також і аббревіатури, які бувають як власно мовними (*ПДВ-рахунок* (УП, 01.12.06), *ДНК-лабораторія* (ЛП, 15.01.09), так і запозиченими (і варваризми в тому числі): а) *піар-піар-консультант* (УП, 01.04.11), *піар-хід* (УП, 04.01.04; 11.08.07), *PR-помилки опозиції* (УП, 19.03.01), *PR-кампанія*, *PR-кроки* (УП, 09.08.05), *PR-помилки* (УП, 19.03.01), *PR-фіаско* (УП, 10.12.01), *піар-потузи* (УП, 21.04.06), *піар-проект* (УП, 23.02.09); б) *VIP-VIP-зал* (УП, 09.06.05), *Vip-пенсіонер* (УП, 25.02.09; 07.06.07), *vip-дорога* (УП, 27.08.10), *VIP-діти* (УП, Tablo ID, 07.04.11), *VIP-пенсія* (УП, 25.05.11), *VIP-чиновник* (ФП, 06.04.11); *IT-ринок* (УП, 03.11.06), *IP-телефонія* (УП, 12.11.01), *ID-картка* (І-Р, 26.11.10), а також зрідка графічні скорочення: *eУкраїна* (GUA) (пор. схоже явище і серед композитів *N-річний* (УП, 30.08.10). Можуть використовуватися комбіновані аббревіатури (з цифрою): *3D-кінотеатр* (УП, 01.09.06).

Юкстапозити формуються також на основі протиставлюваних (антонімічних): *міліціонер-порушник* (ЛП, 28.05.09), *лікар-збоченець* (ЛП, 20.09.08) чи близьких (синонімічних) понять: *аферистка-спритниця* (ЛП, 23.11.10).

Зрощення – явище малопоширене. Трапляються як узувальні утворення (*фото-сесія* (MN, 28.06.11), *радіо-новачок* (УП, 14.04.11), *проти всіх* (УП, 03.11.09), так і оказіональні: *У Кіровограді починається серіал «Вибори-суд-романтика...»* (УП, 27.11.06).

Окремо варто відзначити випадки функціонування у ролі компонентів складних слів цифр (числівників). Такий спосіб формування структури неологізму демонструє певну продуктивність через свою зручність для автора публіцистичного тексту, оскільки дає змогу економити мовні засоби, наділяти певний компонент стислістю і місткістю. Зазвичай цифровий компонент вносить уточнювальну темпоральну або порядкову характеристику [6, с. 11]. До відомого вже слова додається цифра, щоб таким комплексом позначити нове споріднене поняття: *Львів-2* (УП, 15.05.11), *телепрем'єрида-2002* (УП, 29.11.02), *мета-2012* (УП, 11.01.2010), *Кучмізм-2, версія – 2010* (УП, 13.01.10), *Янукович-1990* (УП, 20.04.11), *донбасяни-2* (УП, 13.01.10), *Ющенко-2010* (УП, 30.12.08), *Кучма-3* (УП, 20.11.08; 06.03.09), *Путін-3* (УП, 16.11.07), *Україна-2* (УП, 22.05.08), «*РосУкрЕнергос-2* (УП, 12.05.08), *приватизація-2007* (УП, 04.12.06), *Євро-2012* (УП, 29.03.11).

Отже, номінативність заголовка спричиняє факт вживання у його структурі субстантивних інновацій. Монолексемні неологізми формуються морфологічним способом (переважає юкстапозиція). Юкстапозити дають змогу поєднувати в

межах одного (складного) поняття компоненти, навіть логічно віддалені, непоєднані, що відкриває можливості для творення неординарних і виразних образних одиниць. Виявлено випадки реалізації дериваційного потенціалу цифр, що функціонують у складних словах.

Література:

1. Баденкова В. Іменники-юкстапозити: номінативні одиниці чи словосполучення прикладного типу / В. Баденкова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика». – 2008. – Вип. 8. – С. 17–21.
2. Клименко Н. Ф. Юкстапозит / Н. Ф. Клименко // Українська мова : Енциклопедія / Редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О., Зяблюк М. П. та ін. – К. : Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 2000. – С. 742.
3. Петришин М. Прикметники типу бахуврїхи у давньогрецькій мові (на матеріалі параметричних прикметників гомерівського епосу) // Лінгвістичні студії : збірник наукових праць / Донецький нац. у-т; наук. ред. А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонНУ, 2009. – Вип. 18. – С. 40–44.
4. Рудь О. М. Структура, семантика та функціонування складних прикметників в українській поетичній мові ХХ століття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / О. М. Рудь. – К., 2002. – 21 с. – Режим доступу : <http://www.dissert.com.ua/contents/6081.html>.
5. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 716 с.
6. Стасюк Т. В. Відомі утворення: структурно-семантичні і функціонально-стилістичні аспекти у мові сучасної публіцистики : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Т. В. Стасюк. – Дніпропетровськ, 2005. – 18 с.
7. Стишов О. А. Українська лексика кінця ХХ століття: (На матеріалі мови засобів мас. інформації) [Текст] / Стишов Олександр Анатолійович. – 2-е вид., переробл. – К. : Пугач, 2005. – 388 с.

Перелік умовних позначень

- DU – <http://daily.com.ua>
 EXO – <http://exo.at.ua>
 BE – <http://www.epochtimes.com.ua>
 Д – <http://www.day.kiev.ua>
 ІБ – <http://otherside.com.ua/journal/show.php>
 І-Р – <http://rep-ua.com>
 ЛП – <http://www.lvivpost.net>
 ПП – <http://www.politikan.com.ua>
 РВ – <http://rezonans.volyn.net>
 С – <http://sprotiv.org>
 СІТІ – <http://ifcity.in.ua>
 ТК – <http://www.telekritika.ua>
 УЗІ – <http://uzinform.com.ua>
 УІБ – <http://www.ukrinform.info>
 УП – <http://www.pravda.com.ua/news>
 ФП – <http://www.4post.com.ua>
 СТ – словотвірний тип

УДК 811'111'161'2

О. О. Борисов,

Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів

ЛИСТИ-ЗІЗНАННЯ У БРИТАНСЬКОМУ ТА УКРАЇНСЬКОМУ ЕЛЕКТРОННОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ МЕДІА-СЕРЕДОВИЩІ

Стаття присвячена дослідженню британських та українських листів-зізнань у межах етнічного публіцистичного медіа-простору. Встановлено ізоморфні та аломорфні риси їх структурного, змістового та функціонального аспектів.

Ключові слова: медіа-середовище, рубрика, лист до редакції, лист-зізнання, вплив.

THE LETTERS OF CONFESSION IN THE BRITISH AND UKRAINIAN PUBLICIST MASS MEDIA SPACE

The article is devoted to the study of British and Ukrainian letters of confession in the ethnic publicist mass media space. The letters of confession compose separate rubrics in British and Ukrainian newspapers and journals or can be directly published in such columns as «Letters to the editor» / «Листи наших читачів». On the one hand, a letter of confession is a private list with some fragment of personal or intimate life revealed by a person but meant for public review. On the other hand, such a list does not necessarily presuppose an editor's answer: the dialogue is established between the author of the letter and potential target audience. The reaction of the latter to the article as a possible but unknown discussion or a desire to publish their own life story (tragic, funny or instructive) presents a specific and unexpected replica as an answer. The allomorphic feature of the British editions is an active, namely profitable for potential authors, encouragement for writing such letters. The isomorphic dialogical model of such a correspondence has got the following form: a rubrica request by the editor – a list of confession – [(a possible though not necessary) editor's letter in answer].

Key words: mass media space, a rubric, letters to the editor, a letter of confession, influence.

ПИСЬМА-ПРИЗНАНИЯ В БРИТАНСКОМ И УКРАИНСКОМ ЭЛЕКТРОННОМ ПУБЛИЦИСТИЧЕСКОМ МЕДИА-ПРОСТРАНСТВЕ

Статья посвящена исследованию британских и украинских писем-признаний в редакцию в границах этнического публицистического медиа-пространства. Установлены изоморфные и алломорфные черты их структурного, содержательного и функционального аспектов.

Ключевые слова: медиа-пространство, рубрика, письмо в редакцию, письмо-признание, влияние.

Вміщена на сторінках електронної британської та української преси рубрика «Листи до редакції» є поширеною на сьогодні реалізацією такого різновиду епістолярного жанру, яким є *відкритий лист* [1; 2]. **Об'єктом** дослідження виступає різновид такого листа – лист-зізнання, представлений у газетах та журналах британського та українського електронного